

ZALĀS VADLĪNIJAS

PRAKTISKI NORĀDĪJUMI PASĀKUMU ORGANIZĒŠANAI

Šīs vadlīnijas ir izstrādātas Igaunijas - Latvijas sadarbības programmas finansētā projekta "Zaļie publiskie pasākumi" ietvaros. Šajā dokumentā ir atspoguļots autores viedoklis. Programmas vadošā iestāde nav atbildīga par informācijas saturu un tās izmantojumu.

SATURS

IEVADS	3
KONTROLSARAKSTS "Vai jūsu pasākums atbilst zaļam/zaļākam pasākumam izvirzītajām pamatprasībām?"	4
GADĪJUMU APRAKSTI	5
1. GADĪJUMS. Pasākums telpās, piemēram, seminārs	6
2. GADĪJUMS. Pasākums ārpus telpām, piemēram, mūzikas vai ēdienu festivāls	7 - 8
3. GADĪJUMS. Sporta pasākums, piemēram, orientēšanās sacensības	9
4. GADĪJUMS Gadatirgus telpās	10 - 11
PASĀKUMA VIETAS UN NAKTSMĪTŅU IZVĒLĒŠANĀS	12 - 13
ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA	14 - 15
ĒDINĀŠANA	16
CITI PIRKUMI UN RESURSU IZMANTOŠANA	17
KOMUNIKĀCIJA	18
ZĪMES DRUKĀŠANAI	19
Fotogalerija / iedvesmas galerija / ne paši labākie piemēri	20
NODERĪGA PAKALPOJUMU SNIEDZĒJU KONTAKTINFORMĀCIJA	41

IEVADS

Varētu teikt, ka videi vīssaudzīgākais pasākums ir tad, ja pasākuma vispār nav.¹ Mēs dzīvojam 21. gadsimtā, un visu gadu visā pasaulē tiek organizēti dažādu veidu pasākumi. Vai tas būtu ģimenes saiets, kāzas, konference, starptautiska izstāde vai mūzikas festivāls, katra pasākuma

atslēgvārds ir ilgtspēja. Jebkurā pasākumā tiek izmantoti resursi, izraisītas emisijas un radīti dažādu veidu atkritumi. Ja mēs aplūkojam visus aspektus, viena pasākuma ietekme uz vidi var būt milzīga.

Svarīgi atcerēties un saprast, ka vides aizsardzības aspektu radītās pozitīvās un negatīvās ietekmes ziņā pasākuma organizēšana vai dalība tajā ir daudz kas vairāk nekā tikai pats pasākums.

Lai arī katrs pasākums ir atšķirīgs un attiecīgi arī jāplāno, tos tomēr var iedalīt kategorijās, un katrā no tiem var atrast kopīgus elementus.

Būdami projekta “Zaļie pasākumi” daļa, mēs sadarbojamies ar daudziem pasākumiem un palīdzējam īstenot dažas iniciatīvas, kas padarīja pasākumus nekaitīgākus apkārtējai videi.

Šajos praktiskajos norādījumos mēs jūs iepazīstināsim ar labas prakses piemēriem no zaļiem pasākumiem. Mēs apskatījām dažādus pasākumu veidus, tos iedalot četrās pamata kategorijās.

Plānojot pasākumu, atrodiet tās kategorijas aprakstu, kas visvairāk līdzinās jūsu pasākumam.

Izlemiet, kuriem tematiem vēlētos pievērst visvairāk uzmanības, un norādījumu otrajā daļā izlasiet sīkāku informāciju.

KĀ LIETOT ŠOS NORĀDĪJUMUS

1. SOLIS:

Atlasiet atbilstošu pasākuma kategoriju

2. SOLIS:

Izlasiet par labiem piemēriem

3. SOLIS:

Saņemiet plašāku informāciju un ieteikumus par atlasītajiem tematiem

4. SOLIS:

Atrodiet iedvesmas avotu un ātri izdrukājamas zīmes savam pasākumam

¹ Ilgtspējīga pasākuma pārvaldība. Praktiski norādījumi. 2. izdevums. Mīgena Džonsa.

KONTROLSARAKSTS

“VAI JŪSU PASĀKUMS ATBILST ZAĻAM/ZAĻĀKAM PASĀKUMAM IZVIRZĪTAJĀM PAMATPRASĪBĀM?”

Jautājums

JĀ

NĒ

N/P

ATKRITUMI

1. Vai pasākumā ir iespējama atkritumu šķirošana?

2. Vai atkritumu tverņu norādes ir skaidri saprotamas un uztveramas (dažādās valodās un ar attēliem)?

3. Vai esat nodrošinājuši, ka pasākumā netiks izmantoti vienreizlietojamie trauki u.c.?

4. Ja no vienreizlietojamo trauku u.c. lietošanas nevar izvairīties, vai esat pārbaudījuši to, vai tie ir kompostējami?

5. Vai esat pasūtījuši produktus bez taras, lai samazinātu iepakojuma daudzumu?

PĀRTIKAS IZVĒLE

6. Pieprasiet, lai VISPĀR netiktu pasniegts pudelēs fasēts ūdens.

7. Vai esat lūguši dalībniekiem ņemt līdzi pašiem savas uzpildāmas ūdens pudeles?

8. Lūdziet, lai ūdens glāzes netiktu piepildītas iepriekš

9. Vai esat pieprasījuši iespējas piedāvāt vegānu pārtiku?

10. Vai esat pieprasījuši ilgtspējīgu vietējo pārtiku?

11. Vai esat pieprasījuši godīgā tirdzniecībā (Fair Trade) pārdotu tēju un kafiju?

12. Vai esat pieprasījuši, lai atlikusī pārtika tiktu ziedota?

MATERIĀLI UN PIRKUMI

13. Vai varat apzīmējumus un materiālus lietot vairākkārt?

14. Vai esat izgatavojuši dabu saudzējošas un ilgtspējīgas piemiņas lietas un dāvanas, ko iespējams izmantot vairāk nekā vienam gadījumam?

15. Vai esat izveidojuši visu nevajadzīgo materiālu un priekšmetu savākšanas punktu un nodrošinājuši, ka dalībniekiem pēc pasākuma būtu iespējams nodot atpakaļ karītes ar vārdu/uzvārdu?

TRANSPORTS

16. Vai esat informējuši dalībniekus par sabiedriskā transporta iespējām vai arī rosinājuši kopīgi izmantot automašīnas?

17. Vai esat organizējuši īpašus autobusus un/vai informējuši dalībniekus par citām transporta iespējām (rosinājuši viņus nākt kājām vai atbraukt ar divriteni)?

KOMUNIKĀCIJA

18. Vai esat padomājuši par dabas aizsardzībai veltītiem paziņojumiem, ko izsūtīt publikai, un to, kā dalībniekus iepazīstināt ar pasākuma zaļajām izvēlēm?

19. Vai esat noteikuši, kuri ir nozīmīgākie cilvēki, ar kuriem jums jārunā par dažādiem aspektiem?

GADĪJUMU APRAKSTI

Tālāk sniegta informācija par visbiežāk sastopamajiem organizējamo pasākumu veidiem.

Jūs sapratīsiet, ka daudzos gadījumos problēmas, ar kurām jāsaskaras, veidojot videi nekaitīgāku pasākumu, aptuveni ir vienādas. Tāpēc ir svarīgi saprast, kuras ir galvenās problēmas, kas dažādos apstākļos jāpatur prātā.

Atšķirību nosaka tas, kuras problēmas jūs izvirzāt kā prioritāras un kādus aspektus spējat kontrolēt, vai arī kuri ir tie aspekti, kurus jums ir iespējas un motivācija ietekmēt. Nav iemesla uzskatīt, ka visas problēmas jāatrisina vienlaikus!

Pamatā visu veidu pasākumiem ir vieni un tie paši nozīmīgākie jautājumi, kas jāpārdomā:

Pasākuma vietas un
naktsmītņu izvēlēšanās

Transports
(pieejamība)

Atkritumu
šķirošana

Ēdināšana

Citi pakalpojumi/pirkumi

/pārtikas piegādātāji,
iespieddarbi, dāvanas
un balvas reklāma/

Komunikācija

1. GADĪJUMS

Pasākums telpās, piemēram,
seminārs

2. GADĪJUMS

Pasākums ārpus telpām, piemēram,
mūzikas vai ēdienu festivāls

3. GADĪJUMS

Sporta pasākums, piemēram,
orientēšanās

4. GADĪJUMS

Gadatirgus telpās

1. GADĪJUMS

PASĀKUMS TELPĀS, PIEMĒRAM, SEMINĀRS

 <p>PASĀKUMA TELPA 50-200 DALĪBNIKĀM</p>	 <p>ATRAŠANĀS VIETA PILSĒTĀ</p>	 <p>ĒDINĀŠANA /kafijas pauzes, pusdienas un/vai vakariņas/</p>	 <p>STARPTAUTISKIE VIESI UN LEKTORI</p>
 <p>PREZENTĀCIJAS, BROŠŪRAS UN DĀVANAS</p>			

Piemēri – kas Pasaules latviešu ekonomikas un inovāciju forumu Valmierā padarīja par zaļāku pasākumu

Transports:

Lai iespējami samazinātu to dalībnieku skaitu, kuri uz semināru brauc atsevišķi ar automašīnu, no Rīgas uz Valmieru un atpakaļ tika noorganizēts autobuss. Tas ir labs veids siltumnīcefekta gāzu emisiju daudzuma samazināšanai.

Kompostējami šķīvji:

Pasākuma laikā tika lietoti nevis plastmasas, bet gan kompostējami šķīvji. Tie ir bioloģiski noārdāmi, un tos var vākt kopā ar citiem bioloģiskajiem atkritumiem.

Vietējie pārtikas produkti (ar vegānu pārtikas produktu piedāvājumu):

Vietējo/sezonas pārtikas produktu atbalstīšana un veģetāras pārtikas piedāvāšana ir labāka izvēle ietekmes uz vidi ziņā.

Drukātu izdales materiālu neizmantošana:

Lai taupītu papīru, vairākumā gadījumu prezentācijas nav jāizdrukā un jāapkopo mapēs – tās var nosūtīt elektroniski pirms pasākuma vai tūlīt pēc tā.

No kartona izgatavotas kartītes ar vārdu:

Lai samazinātu plastmasas izmantošanu, kartītes ar vārdu tika izdrukātas uz kartona, ko ir viegli pārstrādāt.

Ar konferences galveno tēmu saistīta prezentācija par vides problēmām:

Lai palielinātu dalībnieku izpratni par vides aizsardzības jautājumiem, tika nodrošināta speciālista prezentācija par plastmasu un tās ietekmi uz vidi.

Dalībniekiem bija iespēja apmeklēt instalāciju "Daba - mūsu paradīze", kurā arī tika risināti vides aizsardzības jautājumi.

2. GADĪJUMS

PASĀKUMS ĀRPUS TELPĀM, PIEMĒRAM, MŪZIKAS VAI ĒDIENU FESTIVĀLS

 30 000 DALĪBNIKU, 50-60 MĀKSLINIEKU	 DZĪVĀ MŪZIKA, DARBNĪCAS UN UZSTĀŠANĀS	 ĒDINĀŠANAS PAKALPOJUMU NODROŠINĀTĀJI	 KEMPINGA VIETA UN AUTOSTĀVVIETA
---	--	---	---

Labas prakses paraugi no Vilandes folkmūzikas festivāla

Krūzišu depozīta maksas sistēma:

Festivāla apmeklētāji varēja nopirkt vairākkārt lietojamas krūzītes vai tās iznomāt un, atdodot atpakaļ, saņemt depozīta summu. Tas palīdzēja samazināt festivāla laikā lietoto vienreiz lietojamo plastmasas krūzišu skaitu, jo ar lielāko daļu ēdināšanas uzņēmumu bija panākta vienošanās, ka tie atļaus pārdot dzērienus klientu vairākkārt lietojamās krūzītēs.

Kompostējami šķīvi:

Komandas ēdināšanas zonā komandas dalībniekiem un brīvprātīgajiem ēdienu pasniedza kompostējamos šķīvjos (arī kompostējamus galda piederumus) un dzērienus pasniedza kompostējamās krūzītēs.

Atkritumu šķirošana

Festivāla organizētāji piedāvāja atkritumu šķirošanas punktus ar skaidri saprotamu marķējumu vairākās valodās. Tāpat viņi no ēdināšanas uzņēmumiem savāca pārstrādei plastmasas iepakojumu un kartonu

Materiālu atkārtota izmantošana festivāla zīmju izveidei:

Tika atkārtoti izmantoti t-krekli, zīmes un citi materiāli no iepriekšējiem festivāliem.

Transports:

Festivāls sniedz iespēju nokļūšanai uz festivāla norises vietu izmantot vilcienu, kas ir videi visdraudzīgākā iespēja. Lai būtu ērtāk atstāt divriteņi, ir pieejama divriteņu novietošanas zona. Tā kā festivāls notiek pilsētā, no citām tuvākajām pilsētām uz to ir iespējams atbraukt ar vilcienu vai citu sabiedrisko transportu.

Pasākumi, kas vairo izpratni par vides aizsardzību:

Notika praktiski pasākumi, kuros festivāla apmeklētāji varēja uzzināt informāciju par vides aizsardzības aspektiem, tostarp atkritumu šķirošanai veltītas spēles, elektroenerģijas zona ar saules paneļiem un elektrību ražojošiem velosipēdiem. Tāpat apmeklētājiem bija atvērta arī instalācija "Daba - mūsu paradīze", kurā tika risināti vides aizsardzības jautājumi.

2. GADĪJUMS

PASĀKUMS ĀRPUS Telpām, PIEMĒRAM, MŪZIKAS VAI ĒDIENU FESTIVĀLS

Labas prakses paraugi no Vīlandes folkmūzikas festivāla

Ūdens uzpildes vietas

Festivāla zonā bija izvietotas ūdens uzpildes vietas, kurās apmeklētāji varēja uzpildīt vairākkārt lietojamās ūdens pudeles. Ļoti ērts un populārs risinājums.

Ēdināšanas uzņēmumiem noteiktie ilgtspējas kritēriji:

Katram ēdināšanas uzņēmumam tika izvirzītas konkrētas prasības, kas jāievēro, lai ēdināšanas pakalpojumu sniedzēju izvēles posmā nopelnītu maksimālu punktu skaitu. Piemēram, viņiem jāizmanto ēdiena sastāvdaļas ar ekomarķējumu vai citu ilgtspēju apliecināšu marķējumu un jāizmanto šķīvji, kas ir kompostējami.

Komunikācija:

Festivāls apmeklētājiem raida skaidru vēstījumu, ka tas tiecas būt zaļš pasākums. Tīmekļa vietnē ir izveidota sadaļa par to, kas tiek darīts un publicēti raksti par pasākumu norisi.

Labas prakses piemēri no Tallinas/Tartu ielu ēdienu festivāliem

3. GADĪJUMS

SPORTA PASĀKUMS, PIEMĒRAM, ORIENTĒŠANĀS SACENSĪBAS

 500 DALĪBNIKU	 STARTA UN FINIŠA PUNKTI	 SPONSORU ZONA	 ĒDINĀŠANAS ZONA
 DĀVANAS UN BALVAS	 KARTES, KONTROLPUNKTI UN ZĪMES		

Labas prakses piemēri no Seiklshunt pasākumiem

Kompostējami šķīvji:

Kompostējamu šķīvju, karošu, krūzišu u.c. lietošana sniedza iespēju samazināt plastmasas atkritumus, kas nonāktu sadzīves atkritumos un pēc tam atkritumu poligonos vai tiktu sadedzināti. Kompostējamus priekšmetus var samaisīt ar bioloģiski noārdāmiem atkritumiem, un tos izmanto šim nolūkam.

Atkritumu šķirošanas sistēma:

Dažāda lieluma pasākumos izmanto dažādus atkritumu tvertņu komplektus un skaitu. Iknedēļas orientēšanās dienās pietiek ar parasto un plastmasas atkritumu tvertnēm. Lielākos pasākumos nepieciešamas tvertnes šķīvjiem, kas bioloģiski noārdās, pārstrādājamām pudelēm, iepakojumam un sadzīves atkritumiem. Organizētāji savāc arī papīru un kartonu, tomēr tas attiecas uz aizskatuvi. Atkritumu tvertņu skaits ir atkarīgs no dalībnieku skaita. Atkritumu tvertnēm jāseko līdzī arī pēc tam, kad tās izvietotas.

Sacensību krekliņi nav obligāta sacensību sastāvdaļa:

Daudzi sporta sacensību organizētāji sacensību maksā iekļauj sacensību krekliņus, un laika gaitā dalībniekiem skapjos sakrājas liels skaits krekliņu, ko viņi tā arī nevalkā. Seiklshunt pasākumos krekliņi nav iekļauti dalības maksā – dalībnieki var izvēlēties, vai pasūtīt krekliņu vai nē, un tādējādi palīdzēt apkārtējai videi, netērējot resursus, ja krekliņš nav nepieciešams.

Papīra otrreizēja izmantošana:

Vecās A4 orientēšanās kartes tiek izmantotas atkārtotai drukāšanai vai savāktas ilgākā laika posmā un nodotas pārstrādei.

Drošības adatas:

Noderīga ir pat tāda neliela iniciatīva kā sacensību numura zīmju piestiprināšanai paredzēto drošības adatu savākšana. Tāpat dalībnieki nejutīsies apgrūtināti, ja tiem lūgts paņemt drošības adatas līdzī no mājām.

Pieredzes apmaiņa:

Pasākumam Seiklshunt ir izveidots vides aizsardzības blogs, kurā viņi apraksta padarīto ceļā uz saudzīgāku attieksmi pret apkārtējo vidi. Blogs (igauņu valodā) ir pieejams interneta adresē

<http://roheline.ee/projektid/keskkonnasobralikud-avalikud-uritused/blogi-seiklshundi-rohelised-sammud/>

4. GADĪJUMS

GADATIRGUS TELPĀS, PIEMĒRAM, JAUNO ZINĀTNIĒKU FESTIVĀLS

Organizētājs: Igaunijas Zinātnes padome

 <p>2500+ APMEKLĒTĀJI UN 300 IZSTĀDES DALĪBNIKĪ</p> <p>/piemēram, studenti, kas prezentē savus pētījumu projektus, un organizācijas, kas prezentē savus produktus un pakalpojumus/</p>	 <p>PASĀKUMA NORISES VIETA, KURĀ IR PLAŠA TELPA IZSTĀDĪŠANAS ZONAI, DARBNĪCU TĒLPĀM UN GALVENAJAI SKATUVEI</p>	 <p>ĒDINĀŠANAS ZONA</p>	 <p>DĀVANAS UN BALVAS</p>
 <p>INFORMATĪVIE MATERIĀLI, REKLĀMAS UN INFORMĀCIJAS LAPAS</p>			

Labas prakses piemēri no 2018. gada **Jauno zinātnieku festivāla**

Pasākuma norises vieta:

Pasākuma formāts izvirza norises vietai īpašas prasības – izstāžu zona, darbnīcu telpas, galvenā skatuve un pietiekami daudz vietas apmeklētājiem – nav daudz tādu vietu, no kurām varētu izvēlēties. 2018. gada Jauno zinātnieku festivāls norisinājās Tartu, Igaunijas Nacionālajā muzejā, kas publikai tika atvērts 2016. gadā. Lai arī tas neatrodas pilsētas centrā, tā ir moderna ēka ar visu nepieciešamo infrastruktūru. Muzejam ir piešķirta energoefektivitātes C klase, kas šādai plašai ēkai ir ļoti labs rādītājs.

Transports:

Organizētāji sadarbībā ar vietējo pašvaldību organizēja bezmaksas sabiedrisko transportu, lai cilvēkus nogādātu no pilsētas centra uz festivāla norises vietu. Bezmaksas braucienu garantēja festivāla aprobe. Sabiedriskā transporta autobusa grafiks nenodrošināja pietiekamu piekļuvi, tādēļ organizētāji pasūtīja papildu festivāla autobusus maršrutam no festivāla norises vietas uz pilsētu un atpakaļ. Autobusu emisijas normas vērtējums bija Euro 6, kas rada mazāku izmešu daudzumu. Euro 6 normas autobusi tika izmantoti dalībnieku pārvadāšanai no pasākuma vietas uz viņu naktsmītnēm.

Ēdināšana:

Ēdienkartē bija iekļautas godīgā tirdzniecībā pārdota tēja un kafija, vietējie pārtikas produkti un dažādi vegānās pārtikas piedāvājumi. Daži no pārtikas produktiem bija bioloģiski audzēti. Atlikušo ēdienu iesaiņoja un nodeva bērnu grupām un pasākuma organizētājiem. Lai palielinātu izpratni par vietējo un bioloģiski audzēto pārtiku, apmeklētājiem un dalībniekiem izdalīja vietējā apvidū audzētus ābolus, un ēdināšanas zonā tika sniegta informācija par pārtikas izcelsmi.

Atkritumu šķirošana:

Informatīvos materiālus iespieda vidi saudzējošs uzņēmums, kas izmanto ekoloģisku iespiedtehniku. Ja vien bija iespējams, reklāmplakāti un daži no materiāliem tika izveidoti tādā veidā, lai nākamajā gadā tos varētu atkal izmantot. Uz materiālu galda tika izveidota atsevišķa zona materiāliem, kas vairs nebija vajadzīgi.

4. GADĪJUMS

GADATIRGUS Telpās, Piemēram, Jauno Zinātnieku Festivāls

Organizētājs: Igaunijas Zinātnes padome

Labas prakses piemēri no 2018. gada Jauno zinātnieku festivāla

Brošūras:

Informatīvos materiālus iespieda vidi saudzējošs uzņēmums, kas izmanto ekoloģisku iespiedtehniku. Ja vien bija iespējams, reklāmplakāti un daži no materiāliem tika izveidoti tādā veidā, lai nākamajā gadā tos varētu atkal izmantot. Uz materiālu galda tika izveidota atsevišķa zona materiāliem, kas vairs nebija vajadzīgi.

Dāvanas:

Īpaša uzmanība tika pievērsta tam, lai dāvanas būtu ilgtspējīgas un praktiskas. Tika izvirzīts mērķis, ka dāvanām jābūt praktiskām (ēdamām vai, piemēram, vairākkārt lietojamas ūdens pudeles vai termosi) un ka tās netiks aizsviestas prom vai noliktas plauktā un tur atstātas.

Jaunajiem labāko pētniecisko darbu autoriem pasniegtie ziedi bija audzēti Eiropā.

Atkārtota izmantošana:

Blakus izejai bija novietots galds, uz kura dalībnieki un apmeklētāji varēja novietot savas vārda un uzvārda kartītes kopā ar programmu un kablā karamajām siksnīņām, lai nākamajā gadā tās atkal varētu izmantot. Dalībnieki atdeva atpakaļ ap 40% šo materiālu.

Komunikācija:

Pasākuma tīmekļa vietnē bija iekārtota atsevišķa sadaļa informācijai par to, kas darīts, lai pasākums būtu videi nekaitīgāks. Informācija bija iekļauta arī plašsaziņas līdzekļu kampaņā – ielu plakātos un Facebook ziņās. Pasākuma laikā tika drukātas dažādas zīmes, kas dalībniekiem un apmeklētājiem izskaidroja gadatirgus zaļākos aspektus, kā arī bija izveidota izpratni par apkārtējo vidi veicinoša zona, kurā dalībnieki varēja spēlēt atkritumu šķirošanas spēli, ražot elektrību, izmantojot velosipēdus, un testēt savus patēriņa paradumus.

PASĀKUMA VIETAS UN NAKTSMĪTŅU IZVĒLE

Plānojot pasākumu, jūs bieži vien vispirms izlemjat, kur to rīkot. Galapunkts vai pasākuma vieta ietekmēs jūsu pasākuma ilgtspējas mērķus. Organizējot pasākumus vietās, ko apsaimnieko citi, jums varētu būt mazāk iespēju kontrolēt daudzus vienkāršus ilgtspējas jautājumus un iedarbības veidus. Tomēr šajā gadījumā vienmēr ir daži galvenie aspekti, kas jāpatur prātā un par kuriem jāpatur prātā sev vai pakalpojumu sniedzējam (atkarībā no tā, cik daudz vēlaties iedziļināties):

- Vai pasākuma vietai/ēkai ir izveidota vides apsaimniekošana sistēma?
- Vai ēkai ir "Zaļās ēkas" vai ilgtspējīgas ēkas novērtējums?
- Noskaidrojiet, kas ir paredzētās pasākuma vietas pamata enerģijas avots (atjaunojama vai neatjaunojama enerģija).
- Vai šajā vietā ir labi attīstīta un labi izmantojama sabiedriskā transporta sistēma, kuru var izmantot apmeklētāji?
- Kā tiek apsaimniekoti atkritumi?
- Vai pašvaldības līmenī ir pieejamas atkritumu apsaimniekošanas sistēmas, un vai tās ir ieviestas pasākuma vietā?
- Vai darbojas atbalsta uzņēmumi, kas nodrošina pakalpojumus atsevišķi savāktu atkritumu pārstrādei un apsaimniekošanai?
- Ūdens un ūdens piegāde: vai ūdensvada ūdenim ir dzeramā ūdens kvalitāte?
- Iepirkumi: vai pasākuma vietā izmanto vidi nekaitīgus tīrīšanas līdzekļus, vairākkārt lietojamus traukus un tamīdīgus materiālus?

Ideāla semināra norises vieta ir labā atrašanās vietā un tai ir viegli piekļūt, izmantojot dažādus transporta līdzekļus. Mērķis ir samazināt iespēju, ka dalībnieki uz to dosies ar automobili, tādēļ ir svarīgi, kur pasākuma vieta atrodas. Ja tas ir valsts mēroga seminārs, dalībnieki galvenokārt ieradīsies no tās pašas pilsētas vai tuvākās apkaimes. Ja izvēlaties pasākuma vietu autoostas vai dzelzceļa stacijas tuvumā, viņiem būs ērtāk doties uz semināru ar autobusu vai vilcienu, nevis automobili.

Nepieciešamību pēc naktsmītnēm parasti nosaka pasākuma ilgums, tomēr jāpatur prātā, ka jums būs jāatrod piemērota atrašanās vieta (piemēram, viesnīca), kas apmierina visas jūsu vajadzības. Ja nav iespējams rīkot semināru tajā pašā vietā, kurā atrodas naktsmītne, jums jāmeklē iespēja, lai semināra norises vieta un naktsmītņu nodrošinātājs atrastos tuvu viens otram.

PASĀKUMA VIETAS UN NAKTSMĪTŅU IZVĒLE

Ja meklējat viesnīcu vai citu uzņēmumu, kas praksē īsteno ilgtspējīgu un videi nekaitīgu apsaimniekošanu, jums jāmeklē “Zaļās atslēgas” uzņēmumi. Šis prestižais ekomarķējums norāda uz uzņēmumu apņēmiību savās tūrisma iestādēs ievērot stingrus kritērijus.

“Zaļā atslēga” norāda, ka iestāde apsola saviem viesiem, ka, izvēloties uzturēties šādā iestādē, viņi palīdz radīt izmaiņas vides un ilgtspējas līmenī.

Potenciālajā pasākuma vietā iepriekš jānoskaidro, vai viņu organizācija īsteno videi nekaitīgu praksi, vai pat labāk – vai ir ieviesta Kopienas vides pārvaldības un audita sistēma (EMAS) vai ISO 14001. Pārskatiet visus pakalpojumus, ko izmantosiet semināra laikā, un apspriediet videi nekaitīgas iespējas, pretējā gadījumā jūs varētu būt nepatīkami pārsteigti, uzzinot, ka viņi nespēj izpildīt jūsu prasības. Ja iespējams, jums vajadzētu ielūkoties arī informācijā par ēkas energoefektivitāti.

ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA

Lieliski, ja pasākuma vietā ir atkritumu apsaimniekošanas sistēma. Ja nē, varētu būt, ka jums nav daudz iespēju, kā rīkoties. Atkarībā no pasākuma veida jums vienmēr jāpārdomā atkritumu apsaimniekošanas aspekti.

Parasti ēšana, dzeršana un norises vietas iekārtošana (arī dekorēšana un izstādīšana) pasākumos rada atkritumu kalnus

Tālāk sniegti daži ieteikumi,

**KĀ PASĀKUMĀ IZVEIDOT ATKRITUMU
APSAIMNIEKOŠANAS SISTĒMU.**

1. Pārdomājiet, kādi atkritumu veidi radīsies pasākuma laikā.
2. Cik daudz atkritumu tiks radīts?
3. Kāda veida atkritumu konteineri / atkritumu tvertnes jūs pasākumā kalpotu vislabāk?
4. Cik daudz dažādu veidu atkritumu jūs savāksiet?
5. Lai atkritumu tvertnes būtu labāk ieraugāmas, izmantojiet skaidru marķējumu un krāsu kodu
6. Apvienojiet kopā dažādu veidu atkritumu tvertnes un novietojiet vietās, kurās tās tiks visvairāk izmantotas
7. Nodrošiniet, ka atkritumu tvertnes tiek uzraudzītas un regulāri iztukšotas
8. Lai gūtu maksimālu efektivitāti, izmantojiet brīvprātīgos, lai palīdzētu dalībniekiem sašķirot atkritumus atbilstošās tvertnēs.

ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA

Padomājiet par auditoriju. Ja rīkojat starptautisku pasākumu, svarīgi nodrošināt norādes dažādās valodās, kā arī attēlus.

Ja pasākums notiek brīvā dabā, atkritumu tvertnēm jābūt aizveramām, citādi sašķīrotie atkritumi samirks un var kļūt nederīgi.

Plānojot un ieviešot pasākumā atkritumu šķirošanu, svarīgi iesaistīt arī savu komandu un ieinteresētās personas. Vispirms apmāciet savus darbinieku un brīvprātīgos, kā šķirot atkritumus un kā pasākumā izglītot apmeklētājus un dalībniekus.

Atkritumu tvertnes jāiztukšo laikus un pietiekamam skaitam tvertņu jābūt rezervē. Pārdomājiet arī loģistiku - kā jūs plānojat pasākuma vietā iztukšot atkritumu tvertnes.

Pārliecinieties, ka zināt, kas ar atkritumiem notiks pēc tam, kad tie tiks nodoti apsaimniekošanas uzņēmumam.

Organizējot pasākumus brīvā dabā, šādos pasākumos rodas īpaši atkritumu veidi, tādēļ, ja pasākuma vietā neatrodas attiecīga infrastruktūra, jāorganizē sanitārās sistēmas (tualetes, roku mazgāšanas un dušas iespējas). Lūdziet padomu un ieteikumus pakalpojumu sniedzējiem.

ENERĢIJA UN TRANSPORTS

Rīkojot starptautisku semināru, pastāv iespēja, ka dalībnieki un lektori ieradīsies ar lidmašīnu. Ja jūsu budžetā ir iekļauta maksa lektoriem un transporta izmaksas, varat piedāvāt lidojuma vietā apmaksāt vilciena vai prāmja biļeti (ja ir atbilstoši braucieni laiki). Varat arī izvēlēties tādu pasākuma vietu, kas palīdzētu optimizēt dalībniekiem veicamos attālumus.

Ja organizējat semināru vai līdzīgu pasākumu, kurā ir daudz apmeklētāju, varētu būt vērts sekmēt transportu apvienošanu un slēgt līgumus ar transporta pakalpojumu sniedzējiem, lai dalībnieki saņemtu iespēju izmantot transportu bez maksas (par transportu maksātu organizētāji) vai samazināt biļešu cenas.

Pirms pasākuma organizēšanas vienmēr ir svarīgi apsvērt virtuālu tikšanos kā zaļāko un ilgtspējīgāko iespēju. Lai samazinātu ar ceļošanu saistītās siltumnīcefekta gāzu un citas emisijas, jāapsver iespēja rīkot videokonferenci. Bieži vien mazākiem pasākumiem tā dod labākus rezultātus.

ĒDINĀŠANA

Pasūtot pasākumam **ēdināšanas pakalpojumus**, jau iepriekš jāprecizē savas vēlmes un prasības. Lai veiktu videi nekaitīgas izvēles, jāpieņem konkrēti lēmumi. Vispirms jau vietējo pārtikas produktu pasūtīšanai un sezonas augļu u.c. pasūtīšanai var būt nepieciešams ilgāks laiks nekā plānots, turklāt jāpatur prātā, ka īpašu ēdienkaršu apvienošanai un atbilstošu sastāvdaļu atrašanai varētu būt nepieciešams vairāk laika.

Tālāk sniegti daži padomi par to,

KAS JĀPATUR PRĀTĀ, PASŪTOT PASĀKUMAM ĒDINĀŠANAS PAKALPOJUMUS.

1. Piedāvāriet ēdienu variantus veģetāriešiem un vegāniem
2. Pieprasiet ēdienu, kas gatavots no vietējām, sezonas, ekoloģiskām, ĢMO nesaturošām un godīgā tirdzniecībā pārdotām sastāvdaļām.
3. Izvairieties no pudelēs pildīta ūdens: tā vietā lūdziet izmantot krāna ūdeni.
4. Ja tas nav iespējams, izmantojiet lielākas, no stikla izgatavotas ūdens pudeles.
5. Pieprasiet, lai cukurs, medus un piens tiktu pasniegts lielākās bļodās un krūzēs, nevis mazos iepakojumos (*t.i., samaziniet atkritumus, nepieļaujot nevajadzīgu iepakojumu*).
6. Ja tas nav iespējams, jāizmanto kompostējami varianti.
[Kompostējami produkti un tādi, kas bioloģiski noārdās, nav viens un tas pats. Vienmēr izvēlieties kompostējamus produktus, kuri kompostēšanas apstākļos spēj sadrūstēt dabiskās sastāvdaļās; parasti tas notiek gada laikā.]
7. Vēl viena iespēja ir rīkot tā saukto šķīvju bibliotēku (*piemēram, izmantojot ziedotus šķīvjus un galda piederumus*) – dalībnieks paņem šķīvi un galda piederumus, paēd un pēc tam tos nomazgā un atliek atpakaļ.
8. Pieprasiet, lai atlikušo pārtiku iepakotu un nodotu jums, vai pajautāriet, kas ar to tiks darīts pēc tam (*vai tā tiek ziedota*).
9. Nodrošiniet, ka pārtikas atkritumi tiek savākti atsevišķi un pārstrādāti. Informējiet dalībniekus par to, ka pasākumā notiek atbildīga pārtikas izvēle.

Ja organizējat pasākumu, kurā darbojas daudz dažādu ēdināšanas pakalpojumu sniedzēju (piemēram, pārtikas gadatirgu vai mūzikas festivālu), pārliecinieties, ka visiem ēdināšanas pakalpojumu sniedzējiem esat izvirzījuši vienotus noteikumus. Arvien biežāk ēdināšanas pakalpojumu sniedzējiem ir jāpiesaka vieta festivālā, un jums kā organizētājam ir iespējams viņu pieteikumā izvirzīt konkrētus nosacījumus. Piemēram, ēdienkartē jābūt vienam vegāniem paredzētam ēdienam, jāizmanto kompostējami šķīvji, jāievieš vairākkārt lietojamu krūzišu sistēma.

Pasākumu laikā jānodrošina dzeramais ūdens (bez maksas). Ja vien iespējams, jāizmanto vietējā ūdens apgādes sistēma. Pasākumos, kas notiek brīvā dabā un kur nav piekļuves ūdens apgādes sistēmai, dzeramo ūdeni var piegādāt lielos konteineros. Pirms pasākuma apmeklētāji jāinformē un jālūdz ņemt līdzi vairākkārt lietojamas ūdens pudeles.

CITI PIRKUMI UN RESURSU IZMANTOŠANA

Pirkumiem un materiāliem var būt nozīmīga ietekme uz pasākuma ilgtspēju. Pirkumu lēmumi tiek pieņemti visā pasākuma aprites ciklā, tādēļ jāveic pareizā izvēle, lai samazinātu patēriņa ietekmi. Pārstrādājamo materiālu lietošana, otrreizēja izmantošana, ekoloģisku un godīgās tirdzniecības produktu atbalstīšana, iegāde vietējā reģionā un strādnieku labklājības nodrošināšana - tie ir jūsu soļi ceļā uz ilgtspēju. Turklāt jums sev jāpajautā, vai visas šīs lietas tiešām ir nepieciešamas – varbūt varat bez tām iztikt?

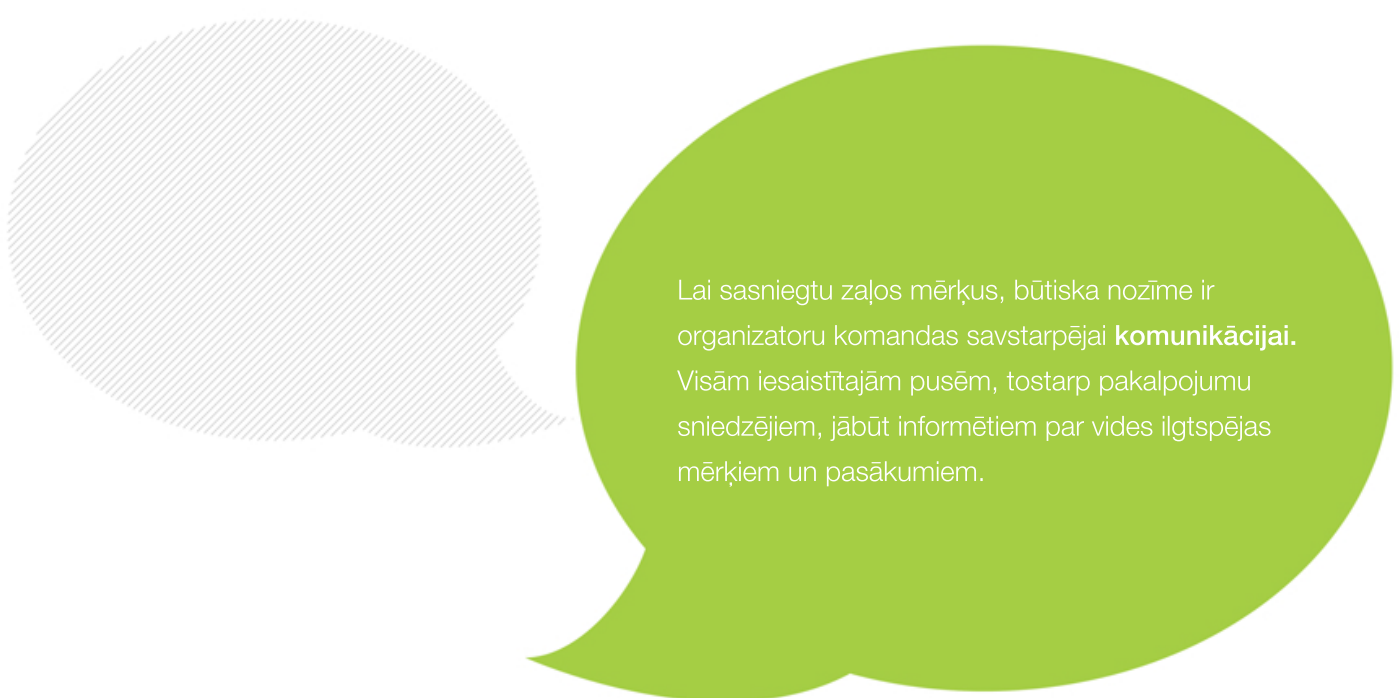
JAUTĀJUMI PAR PIRKUMIEM

1. No kurienes produkts saņemts?
2. Kas produktu ražojis?
3. No kā tas ir gatavots?
4. Kāds bija tā iepakojums?
5. Kā tas tiks likvidēts; vai to var izmantot vēlreiz?

MATERIĀLI, KAS TIEK IZMANTOTI PASĀKUMOS

1. Pasākuma reklamēšanas materiāli
2. Zīmes, dekorējumi un baneri
3. Papīrs un drukāšana
4. Biļetes un aroces
5. Kokmateriāli, krāsas un tīrīšanas izstrādājumi
6. Reklāmas priekšmeti, dāvanas, balvas un piemiņas lietas
7. Pārtika, dzērieni un dzeramais ūdens
8. Trauki ēdiena un dzērienu pasniegšanai
9. Audiovizuālais aprīkojums, infrastruktūra un izstādīšana
10. Nožogojums un barjeras (drošība un tīrīšana)

KOMUNIKĀCIJA

Lai sasniegtu zaļos mērķus, būtiska nozīme ir organizatoru komandas savstarpējai **komunikācijai**. Visām iesaistītajām pusēm, tostarp pakalpojumu sniedzējiem, jābūt informētiem par vides ilgtspējas mērķiem un pasākumiem.

Ja ievērojat konkrētus zaļos soļus, ļaujiet par to uzzināt arī dalībniekiem (un plašākai publikai)

Izveidojiet savā tīmekļa vietnē atsevišķu sadaļu par savām zaļajām iniciatīvām.

Ja jums ir Facebook profils, izveidojiet ziņas ar aicinājumu rīkoties, lai cilvēki kopīgi izmantotu automašīnas, reklamējiet sabiedriskā transporta iespējas un ievietojiet ziņas par atkritumu sistēmu, ko plānojat lietot (ar ilustratīviem atkritumu tvertņu attēliem un informāciju par to, kurā vietā kādi atkritumi nokļūs u.c.).

Turklāt sagatavojiet izvietojamam pasākuma vietā noderīgas informatīvas zīmes (kur pieejams krāna ūdens, kur apmeklētāji var atstāt otrreizējai izmantošanai plastmasas kartītes ar vārdu un uzvārdu u.c.).

ZĪMES DRUKĀŠANAI

Biojāātmed

Organic
waste

Биоотходы

Komposteeritavad
nõud

Compostable
dishes

Биоотходы

Paber ja papp

Paper and
cardboard

Бумага и
картон

Pakendid

Mixed
recycling

Контейнерная
упаковка

Pakendid

Mixed
recycling

Контейнерная
упаковка

Joogitopsid

Disposable
plastic cups

Одноразовая
посуда

Olmejāātmed

Non-recyclable

Смешанные
бытовые отходы

Panditaara

Deposit bottles

Залоговая тара

Patareid

Batteries

Батарейки

GALERIJA IEDVESMAI

GALERIJA IEDVESMAI

GALERIJA IEDVESMAI

GALERIJA IEDVESMAI

GALERIJA IEDVESMAI

GALERIJA IEDVESMAI

GALERIJA IEDVESMAI

GALERIJA IEDVESMAI

GALERIJA IEDVESMAI

GALERIJA IEDVESMAI

GALERIJA IEDVESMAI

GALERIJA IEDVESMAI

VĪLANDES FOLKMŪZIKAS FESTIVĀLS | 26-29 JŪLIJS 2018

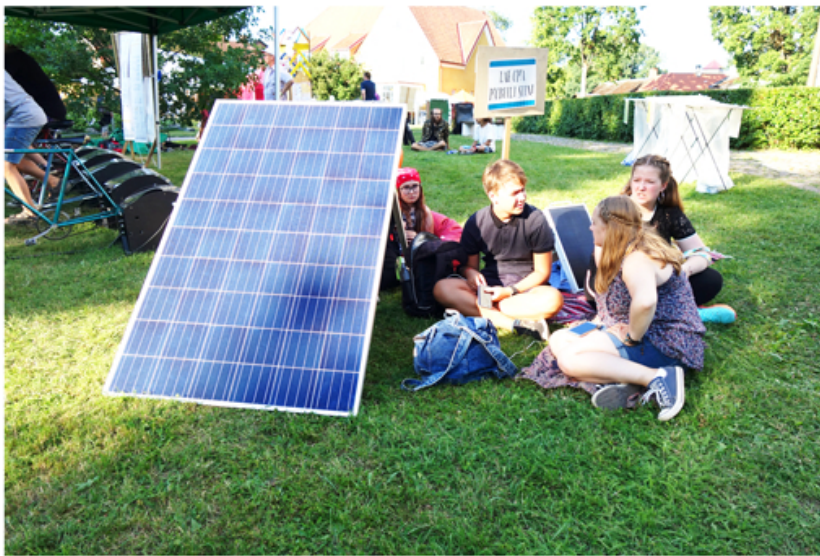
GALERIJA IEDVESMAI

VĪLANDES FOLKMŪZIKAS FESTIVĀLS | 26-29 JŪLIJS 2018

GALERIJA IEDVESMAI

VĪLANDES FOLKMŪZIKAS FESTIVĀLS | 26-29 JŪLIJS 2018

GALERIJA IEDVESMAI

VĪLANDES FOLKMŪZIKAS FESTIVĀLS | 26-29 JŪLIJS 2018

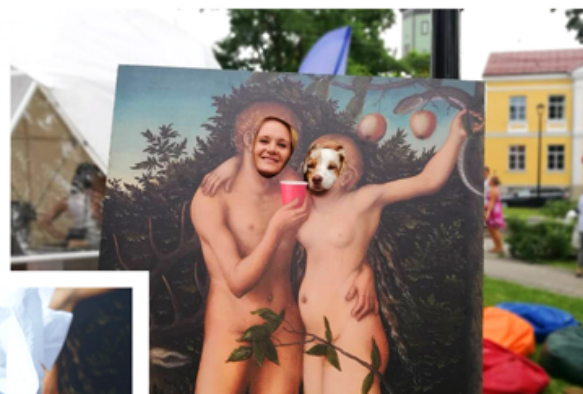

GALERIJA IEDVESMAI

VĪLANDES FOLKMŪZIKAS FESTIVĀLS | 26-29 JŪLIJS 2018

GALERIJA IEDVESMAI

GALERIJA IEDVESMAI

GALERIJA IEDVESMAI

GALERIJA IEDVESMAI

GALERIJA IEDVESMAI

NODERĪGA PAKALPOJUMU SNIEDZĒJU KONTAKTINFORMĀCIJA

DĀVANAS

Vairākums reklāmas aģentūru savās paraugu mapēs piedāvā zaļu vai ilgtspējīgu produktu izvēli.